



Norsk Folkehjelp

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Innvandringsavdelingen
PB 8019 Dep
0030 Oslo

Arbeids- og inkluderingsdepartementet	
Saksnr.: 200604649	Sak.nr.: 34
Arkivnr.: 531.12	Dato: 02.11.06
Arb.: INN PDE	Saksbeh.: MBR
Utført:	

Deres ref.: 200604649-/MBR

Vår ref.: 655.3 06/111 - 7

Dato: 1. november 2006

Høringsuttalelse: Endringer i midlertidig forskrift 24. februar 2005 nr. 165 – ny § 2 A (fornyelse av tillatelse gitt i medhold av Utlendingsloven § 8 annet ledd etter søknad etter den midlertidige forskriften) mv.

Vi viser til Arbeids- og inkluderingsdepartementets høringsbrev av 11. september 2006, og takker for anledningen til å gi våre kommentarer.

Norsk Folkehjelp er fagbevegelsens humanitære solidaritetsorganisasjon. I Norge driver vi en rekke ulike aktiviteter innen omsorgs- og helseforebyggende arbeid, holdningsskapende- og antirasistisk arbeid, samt innen det flyktningfaglige feltet. Vi har siden 1988 vært en av landets største driftsoperatører av flyktningmottak. I tillegg til å drive mottak og prosjekter, definerer vi oss også som en politisk aktør, og arbeider for å bedre rammebetingelsene og vilkårene for utsatte og marginaliserte grupper i Norge – herunder asylsøkere, flyktninger, innvandrere og deres etterkommere.

Norsk Folkehjelp har vært opptatt av de såkalte MUF'ernes situasjon gjennom mange år, og mener det er prisverdig at departementet vil avklare deres situasjon. Vi mener imidlertid at departementet ikke går langt nok i en endelig avklaring for en gruppe som i ekstrem grad har vært utsatt for endringer i politiske signaler og holdninger, berostillinger, forskriftsendringer osv. Å leve i en så uavklart og uforutsigbar situasjon over så lang tid – og uten rett til familiegjengforening – som disse kurderne er blitt utsatt for, er svært belastende humanitær situasjon for det enkelte menneske. UDI ved tidligere ledelse er kritisert for at man burde ha orientert departementet og ikke tatt politiske beslutninger. Norsk Folkehjelp har tidligere uttrykt at vi håper den politiske beslutningen ville vært å vise denne gruppen "sterke menneskelige hensyn" og avklare sakene deres. Norsk Folkehjelp mener gruppen bør gis varig opphold med de rettigheter dette medfører, slik at disse menneskene kan normalisere et liv og planlegge en fremtid; de fleste av dem etter 7 – 8 års botid i Norge.

I det følgende vil vi gi våre utdypende kommentarer.

Forslag til forskriftsendring

Departementet foreslår at "en søknad om fornyelse av tillatelse gitt i medhold av utlendingsloven § 8 annet ledd etter å ha søkt om tillatelse etter den midlertidige forskriften, skal vurderes på nytt etter utlendingslovens § 8 annet ledd". Ved bruk av denne legges det "eksempelvis normalt vekt på psykisk og fysisk sykdom, hensynet til mindreåriges situasjon, forholdene i hjemlandet, botid i riket mv".

Norsk Folkehjelp
PB-8844 Youngstorget
43088
N-0028 OSLO

Besøksadresse
Givertelefon
Storgt.33 A

Telefon
+47 22 03 77 00

Telefaks
+47 22 20 08 70

E-Post
norsk.folkehjelp@npaid.org

Bankgiro
9001 07 05133

820

Det foreslås at de spesielle bestemmelsene om krav til underhold i § 33 tas ut med henvisning til at dette sikres gjennom § 8 annet ledd, jf utlendingsforskriftens § 21 femte ledd, mens bestemmelsene om varighet av ordningen, adgang til å arbeide og oppholde seg i riket osv, er foreslått fortsatt å gjelde.

En tillatelse etter § 8 annet ledd blir gitt for ett år. Etter utlendingslovens § 12, jf utlendingsforskriftens § 43, har "utlending som de siste tre år har oppholdt seg sammenhengende i riket, jf § 44, med oppholdstillatelse eller arbeidstillatelse uten begrensninger" etter søknad rett til bosettingstillatelse på visse vilkår.

Departementet har vurdert om "tillatelse som er gitt i strid med politiske signaler" skal telle med ved denne beregningen, og kommet til at det bør være tilfelle. Dette innebærer at "personer som omfattes av endringene her og som får en ny tillatelse etter utlendingsloven § 8 annet ledd, oppfyller dette kravet etter to år med den siste tillatelsen".

Utlendingsforskriftens bestemmelser om familiegjennforening, fornyelsesadgang mv skal gjelde for tillatelse som gis etter ny vurdering av utlendingsloven § 8 annet ledd, jf utlendingsforskriften § 21.

Departementet skriver at "Hensikten med dette forslaget er at det ikke skal etableres en særskilt praksis for denne gruppen av søkere (MUF'erne), men at den praksis som ellers er etablert etter utlendingslovens § 8 annet ledd, også skal være retningsgivende for behandlingen av disse sakene".

MUFernes bakgrunn og situasjon siden 1998

Departementet ser at MUF'erne har hatt en spesiell historikk, og påpeker også at de ved flere anledninger har vært undergitt særskilt behandling.

De fleste som kom i perioden 1998 – 2000 ble gitt avslag på asylsøknaden, men opphold på humanitært grunnlag. I 2000 ble dette strammet inn for kurdere fra de selvstyrte områdene, og de fikk arbeids- og oppholdstillatelse for et år, uten rett til familiegjennforening (MUF). I 2001 skulle disse kurdere sidestilles med andre asylsøkere. De fleste fikk avslag på nye søknader, men mange fikk allikevel arbeidstillatelse. I 2003 ble søknader fra irakere stilt i bero pga den spente situasjonen i Irak; disse ble gjenopptatt i begynnelsen av 2004, men ble igjen stilt i bero i juli 2004 – denne gangen i påvente av en forskrift som skulle presisere innholdet av "særlig tilknytning til riket". Denne sa at botid for irakere gjennom midlertidige og begrensede tillatelser ikke skal tillegges vekt. KRD ønsket allikevel å gi en særordning for irakere med MUF-tillatelse: "Endringene skulle kun gjelde personer i et arbeidsforhold, og ville således ikke medføre en utgiftspost for det norske samfunnet" (vår kursiv). I juni 2005 kom en ny midlertidig forskrift som sa at de som var i et arbeidsforhold før 1. april kunne søke om arbeidstillatelse. UDI innvilget arbeidstillatelser til ca 530 personer etter denne forskriften, og også tillatelser til ca 200 personer etter utlendingsloven § 8 annet ledd. I disse tilfellene var ikke den midlertidige forskriften fulgt, men altså leddet om sterke menneskelige hensyn lagt til grunn.

Behandling av MUF'ernes saker

Graverkommisjonen har konkludert med at "UDI la opp til og gjennomførte en praksis som delvis var i strid med utlendingsloven § 8 annet ledd og departementets forskrift (...). Direktoratet la seg bevisst på en linje hvor regler og instruksjoner ble tøyd. Det ble gitt signaler fra ledelsen om at anvendelsen av utlendingsloven skulle være liberal".

Departementet ser at den enkelte søker allerede nå kan ha en viss forhåpning om å få tillatelsen fornyet, men mener allikevel at det vil kunne stride mot den alminnelige rettsfølelsen dersom enkelte MUF'ere skal få tillatelse som danner grunnlag for varig opphold i landet når de opprinnelige vedtakene er fattet i strid med politiske signaler. Departementet er også engstelige for folks tillit til innvandrings- og flyktningpolitikken, og for den forskjellsbehandling en generell fornyelsesadgang vil medføre for andre grupper, og også for MUF'ere som ikke fremmet søknad om arbeidstillatelse etter den midlertidige forskriften.

Norsk Folkehjelp mener at en gjeninnføring av tillit til flyktningpolitikk og -forvaltning kan og bør gjeninnføres ved at man viser et humanitært sinnelag mot en hardt prøvet gruppe som har blitt kastet mellom ulike ordninger og usikre situasjoner over svært lang tid..

At MUFernes situasjon burde og måtte avklares mener Norsk Folkehjelp var helt på sin plass og på overtid. Å leve i en uavklart situasjon og uten mulighet til familiegjenforening over så mange år som disse kurderne hadde blitt utsatt for, er en svært belastende humanitær situasjon. UDI er kritisert for at de burde ha orientert departementet og ikke burde tatt det som ble karakterisert som politiske beslutninger på egen hånd – Norsk Folkehjelp håper at den politiske beslutningen vil være å vise denne gruppen "sterke menneskelige hensyn" og avklare sakene deres. **Norsk Folkehjelp mener gruppen bør gis varig opphold med de rettigheter dette medfører, slik at disse menneskene kan normalisere et liv og planlegge en fremtid; de fleste av dem etter 7 – 8 års botid i Norge.**

Norsk Folkehjelp mener det er prisverdig at man ønsker å normalisere situasjonen for MUF'erne, og ser at det kan virke positivt for manges sak at bestemmelsene om "tilknytning til riket" tas bort. Vi mener allikevel at gruppen allerede har vært utsatt for så mange omskiftninger, særordninger, uforutsigbarhet og usikkerhet, skalting og valting med deres liv og fremtid, at det eneste humanitære å gjøre er å gi gruppen som helhet opphold med rett til familiegjenforening og dermed mulighet til å skape stabilitet, ro og trygghet.

Vi håper disse innspillene vil være av nytte for ferdigstillingen av ny forskrift, men primært for en human behandling av en gruppe mennesker som har vært hardt prøvet under sitt opphold i Norge

Med vennlig hilsen
Norsk Folkehjelp

for *Kanu Bull*
Bendix Jørgensen
Innenlandssjef

Susanne Abelsen
Susanne Abelsen
Rådgiver
Flyktningseksjonen